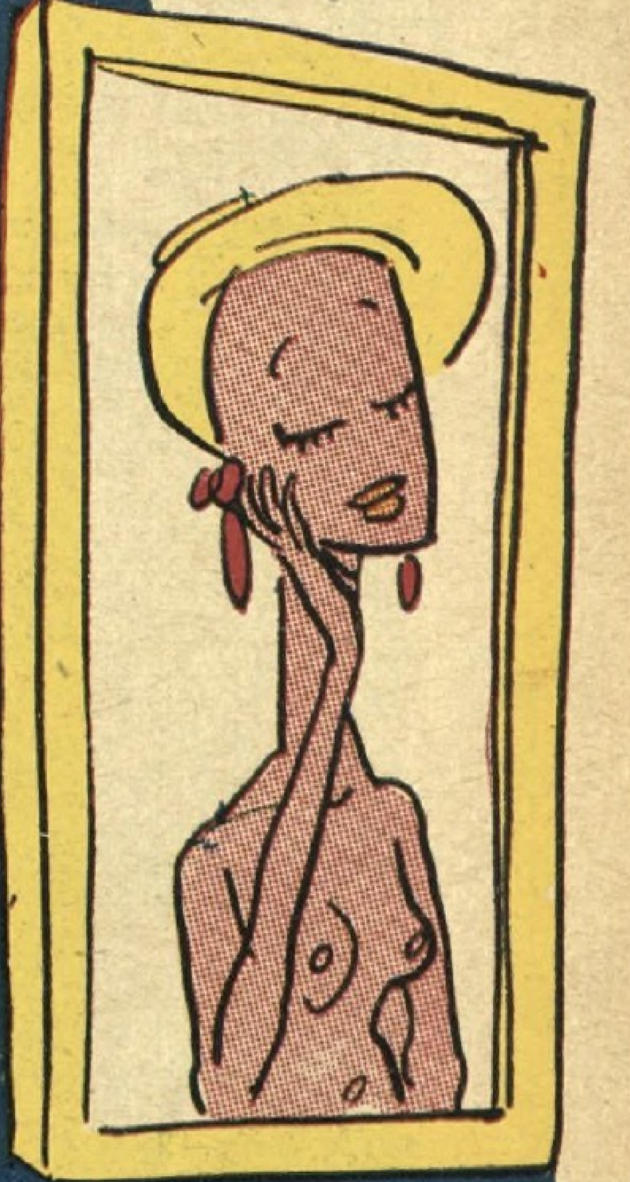
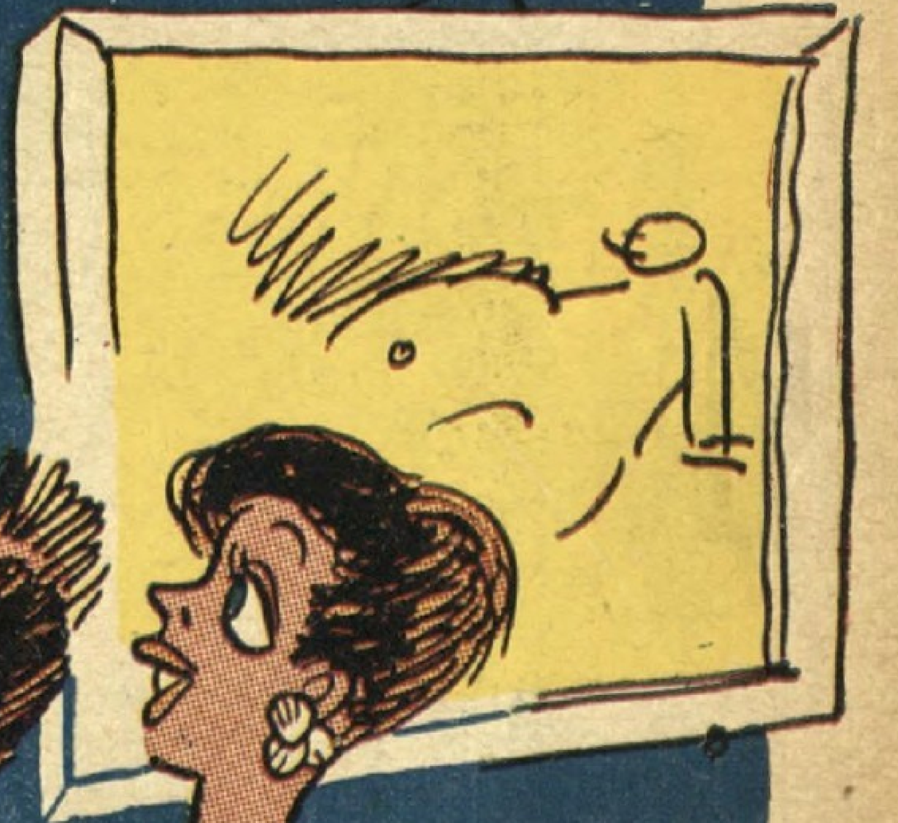
Akbaba

— Ne güzel bikini mayoları varmış!...

Sahibi ve Başyazarı:
YUSUF ZİYA ORTAÇ
Teknik Sekreter:
İlhan SELÇUK
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Ahmet KOÇER

Sayısı: 50 kuruş

Abone şartları:

Yıllığı 25 lira, altı aylığı 12,50 lira, üç aylığı 650 krş. Yabancı memleketlere: Yıllığı 50 lira, altı aylığı 25 lira, üç aylığı 1250 kuruş.

Adres:
Akbaba Gazetesi
Nuruosmaniye Cad. No: 57
ISTANBUL

[Adres değiştirmek, bir lira ücrete tâbidir.]
[Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade edilmez.]

Basıldığı yer:
Ercan Matbaası

Telefon
21811

İNSANLARIN EN ÇOK NAZARI DİKKATİNİ ÇEKEN SAÇTIR. SAÇ GÜZELLİĞİ, KİBARLIĞIN VE GÜZELLİĞİN İFADESİDİR.

SAÇLARA PARLAKLIK VE YUMUŞAKLIK VERİR VE DÖKÜLMESİNE MÂNİ OLUR.

SIHIRLI YILDIZLAR

Hollywood'un yıldızları emsalsiz bir güzelliğe maliktir. Bunları görür, gözleriniz kamaşır ve imrenirsiniz.
Halbuki, HAVİLLAND kremini kullanmakla aynı güzelliğe, cazibeye, füsunkârlığa sizlerde sahip olabilirsiniz
HAVİLLAND SEDEFLI kremi, en çirkin derileri bile düzgün, Şeffaf, pürüzsüz bir şekle sokar.
Bu sihirli Kremden pek çok faydalar görürsünüz.
Gündüz için : HAVILLAND VANİSHİNG CREAM
Gece için : HAVİLLAND GOLD CREAM

12
13
BAYANLARIN MUAYYEN ZAMANLARDAKİ SANCILARINA KARŞI
BAŞ VE DİŞ NEZLE GRİP
GRİPİN
KİNİNLİ GRİPİN
KİNİNLİ
GRİPİN
faydalıdır
BÜTÜN AĞRILARA KARŞI
GRİPİN
4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir.

DİKKAT!
HALİS TAZE PASTÖRİZE SÜT
EN SAF İPTİDAİ MADDE
EN MODERN TESİSATLA İMÂL EDİLEN
NEFİS
ARI
BİSKÜİLERİ
SATIŞA ÇIKARILMIŞTIR

Ankara Sigorta
Emniyet ve istikbalinizin kalesidir
Merkezi : Büyük Postahane karşısında.
Telefon : Müdür: 29603
Santral: 24815
Telgraf: ANTAS
İSTANBUL

Bulmaca ÇÖZÜLDÜ!..

■	■	R	A	H	A	T
B	İ	R	■	■	■	■
■	Y	U	V	A	Y	I
S	İ	Z	E	■	■	■
T	Ü	R	K	İ	Y	E
■	■	İ	Ş	■	■	■
B	A	N	K	A	S	I
■	V	E	R	İ	R	■

1953 yılının son iki çekilişi
2 Kasımda 5 BAHÇELİ EV
30 Aralıkta 6 BAHÇELİ EV
Çeşitli Para İkramiyeleri
En az 150 lira bakiyeli küçük cari hesap sahipleri çekilişlere iştirak hakkını haizdir
TÜRKİYE İŞ BANKASI

Akbaba

Sayı : 78 — Cilt : 3 — 10 EYLÜL 1953 ★ Perşembe günleri çıkar, Siyasî Mizah gazetesi ★ Sahibi : Yusuf Ziya ORTAÇ

Uğurlar Olsun

İktidar koltuğuna: «Ben ağlaya ağlaya da giderim!» diyen gelin edasiyle oturan yeni Ticaret Bakanımız, yolcu imiş!

— Ay, o da mı?.. Diye yüreğiniz hoplamasın.. Hayır hayır, bu zevkli, safalı, dostlar başına bir yolculuk: Avrupaya!..

İnsanın, işi aptallığa vurup soracağı geliyor:

— Ne işiniz var Avrupada sayın Çelikbaş?..

Acaba, geceli gündüzlü çalışmalardan pek mi yoruldu?.. Olamaz: Daha dün bir, bugün iki... Unutmamalı ki, seksenlik Çörçil, yarım asrı aşan bir didişmeden sonra, ancak bir aylık dinlenmeye razı olabildi. O da hekimlerin zoru ile!

Açığımız kapandı, ihracatımız ithalâtımızı geçti, ticaret hayatımızda da bir 30 Ağustos zaferi mi oldu ki, bu Avrupa seyahati onun neşesi, onun sevinci, onun bayramı diyelim... Henüz, Sayın Menderes'in ağzından bu müjdeyi veren yeni bir Aydın nutku da dinlemiş değiliz!

E?.. Olsa olsa, nihayet bunu da bütün seyahatlerin resmî mazeretiyle adlandırmak belki mümkün olur:

— Tetkik seyahati!..

Hıımmm... Tetkik seyahatı!.. Acaba şu sayın Bakanlar, pardon, yeni iktidar diliyle söyliyeyim, şu sayın Vekiller, iktidar sandalyesine, ne zaman tetkiklerini yaptıktan, görgülerini, bilgilerini tamamladıktan sonra gelip oturacaklar der siniz?.. Tetkikat, Acem şahının istimi gibi hep sonradan mı gelecek?

Fakat, bizim asıl merak ettiğimiz şey, bu tetkik seyahatlerinin memleket içinde yapılmayıp daima memleket dışında yapılışıdır.

Acaba, sayın Fethi Çelikbaş'ın asıl kendi topraklarımızda arayacağı, bulacağı hakikatler yok mu dersiniz?

Erzurumda et, Diyarbakırda süt, Urfada yağ meselesi incelenemez mi?..

SEÇİM SATHI MAİLİNDE!..

İsminin yanındaki soyadı, bize sağlam bir kafa vadeden Çelikbaş'a, ancak böyle bir seyahate çıktığı gün, dudaklarımızda en tatlı tebessümümüzle sesleniriz :

— Uğurlar olsun!

Yusuf Ziya ORTAÇ

463

KARAGÖZ

AKBABACI

YİRMİ ALTINCI FASIL

(Karagözle Hacivat ressam Ratip Tahir'in peşine takılıp Ulus gazetesi idarehanesinden çıkarlar)

Karagöz — Bizi şimdi nereye götürüyorsun?

Ratip Tahir — Karpiç Babaya dedik ya!

Karagöz — Öyleyse abdest tazeliyelim!

Ratip Tahir — Neye?

Karagöz — Tam akşam namazı vakti. Olur ki, Karpiç baba hazretleri hemen namaza buyurun, deyiverir. Abdest alacağız diye cemaatı bekletmiyelim!

Ratip Tahir — O senin bildiğin babalardan değil! Onunla namazını abdestsiz de kılsan olur!

Karagöz — Bektaşi mi?

Ratip Tahir — Daha koyusu!

Karagöz — Kızılbaş mı?

Ratip Tahir — Yok, kızıllarla hiç başı hoş değildir! Siz şimdi Karpiç babayı bırakın da etrafınıza bakın. Karşıya geçiyoruz. Otomobil altında ezilmiyesiniz!

(Vızır vızır geçen otomobillerin, otobüslerin arasından karşıya kapağı atarlar. Ratip Tahir, Akbank'ın önünden geçerken dük...ı gösterir.)

Ratip Tahir — Siz şu dükkânın sahibini tanır mısınız?

Karagöz — Şu üstünde (Akba) yazan dükkânın sahibini mi?

Ratip Tahir — Evet!

Karagöz — Tanımayız!

Ratip Tahir — Sizi ona satsam, bana beş bin lira verir!

Karagöz — Esir tüccarı mıdır?

Ratip Tahir — Hayır, kelepirci!

Karagöz — Biz kelepir miyiz?

Ratip Tahir — Hem ne kelepir! Adamının eline düşseniz kıymetinize baha biçilmez!

Karagöz — Kuzum ressam efendi, bizi baba hazretlerine de böyle tanıt!

Ratip Tahir — Merak etmeyin, o daha ilk bakışta ne mal olduğunuzu anlar.

Karagöz — Ne tuhaf memleket yahu! Kitapçılar adam satın alıyor! Evliyalar, abdestsiz namaz kıldırıyor! Ev sahibi, misafire yumruklarını gösteriyor! Hiç böyle memleket görmedim!

Ratip Tahir — Hele, hele, biraz daha yakından tanıyın,, parmağınız ağzınızda kalır!

Karagöz — Temiz memleket ama, hoşuma gitti! Burasının valisile belediye reisini bir kaç haftacık İstanbula nakletmeli. Sokakları temizlesinler!

Ratip Tahir — Ne söylüyorsun, Karagöz Çelebi, İstanbul öyle kaç valinin, kaç belediye reisinin başını yer de yine temizlenmez. Mübarek memleketin piri pistir.

Karagöz — Doğru söyledin ressam efendi, İstanbul güzeldir,, hoştur ama, dediğin gibidir. Şu elektrikli tramvaylara bak, raysız işliyor! Ne de sessiz mübarekler! Bir boş vaktimiz olursa, bunlara binip şehri dolaşmak isterim!

Ratip Tahir — Bir başka vakit sizi gezdiririm!

Karagöz — Bizi yeni Meclis binasına da götürür müsün?

Ratip Tahir — Peri padişahının sarayına mı?

Karagöz — Peri padişahının sarayı mı orası?

Ratip Tahir — Ne zannettin? Şimdiye kadar harcanan yüz elli milyonu buldu. Daha da ne kadar masraf olacağını Allah bilir!

Karagöz — Neden bu kadar pahalı? İçinde neler var?

Ratip Tahir — Mebustan başka ne istersen var?

Karagöz — Mebuslara yasak mı?

Ratip Tahir — Yok, daha açılmadı da ondan. Gelecek devreye belki açılır!

Karagöz — Ulan Hacivat, bizim mebus olduğumuz devreye rastlarsa rahat ederiz, değil mi? İçinde mebusluk etmek için kolaylıklar var mı?

Ratip Tahir — Akla gelen her şey var: Öyle bir kürsüsü var ki, çıkıp konuştun mu, kekeme olsan, bülbül kesiliyorsun. Sesin, dinliyenlerin kulağına, Münir Nureddininkinden hoş geliyor. Tek lifimi kabul ederler mi, diye hiç üzülme! Öyle içtima salonları var ki, ses geçmez kaplamayla örtülü! İçeride top patlasa dışarıya çıt çıkmıyor. Mebuslar için, öyle rey pusulası falan yazmaya hacet yok. Bir düğmeye bastın mı, reyin yazılıyor. Rey saymaya de hacet yok. Bir düğmeye bastın mı hesap meydanda!

Karagöz — Ne âlâ şey yahu, tam bize göre!

Ratip Tahir — Dahası var. İçtima salonuna öyle koltuklar konmuş ki, kuştüyü yataktan daha rahat. Gir içine, akşamdan sabaha kadar mışıl mışıl uyu!

Karagöz — Hacivat, bu Mecliste mebusluk edemezsek yanarım. Bizi ancak orası paklar!.. Peki ressam efendi, sen neye mebus olmuyorsun?

Ratip Tahir — Meslek kötü! Düşmanı da kızdırıyorum, dostu da! Hele şimdi Yeni Sabaha resim yapmağa başlıyalıdanberi kızmayan kalmadı!

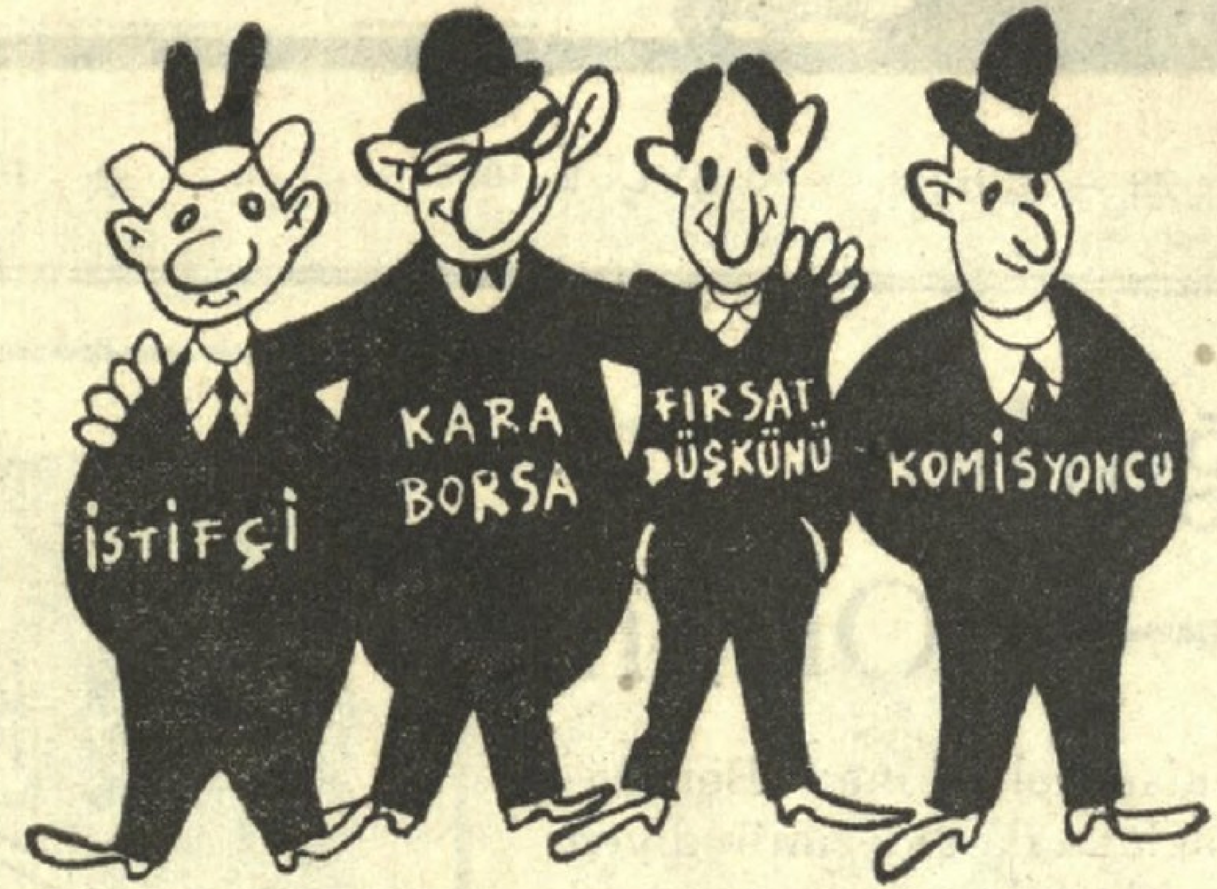
Karagöz — Neden?

Ratip Tahir — Gazetenin mesleği icabı, Millet Partisini müdafaaya başlayınca, aradaki tarafsızlar da inkılâp aleyhtarısın, diye küplere bindiler!

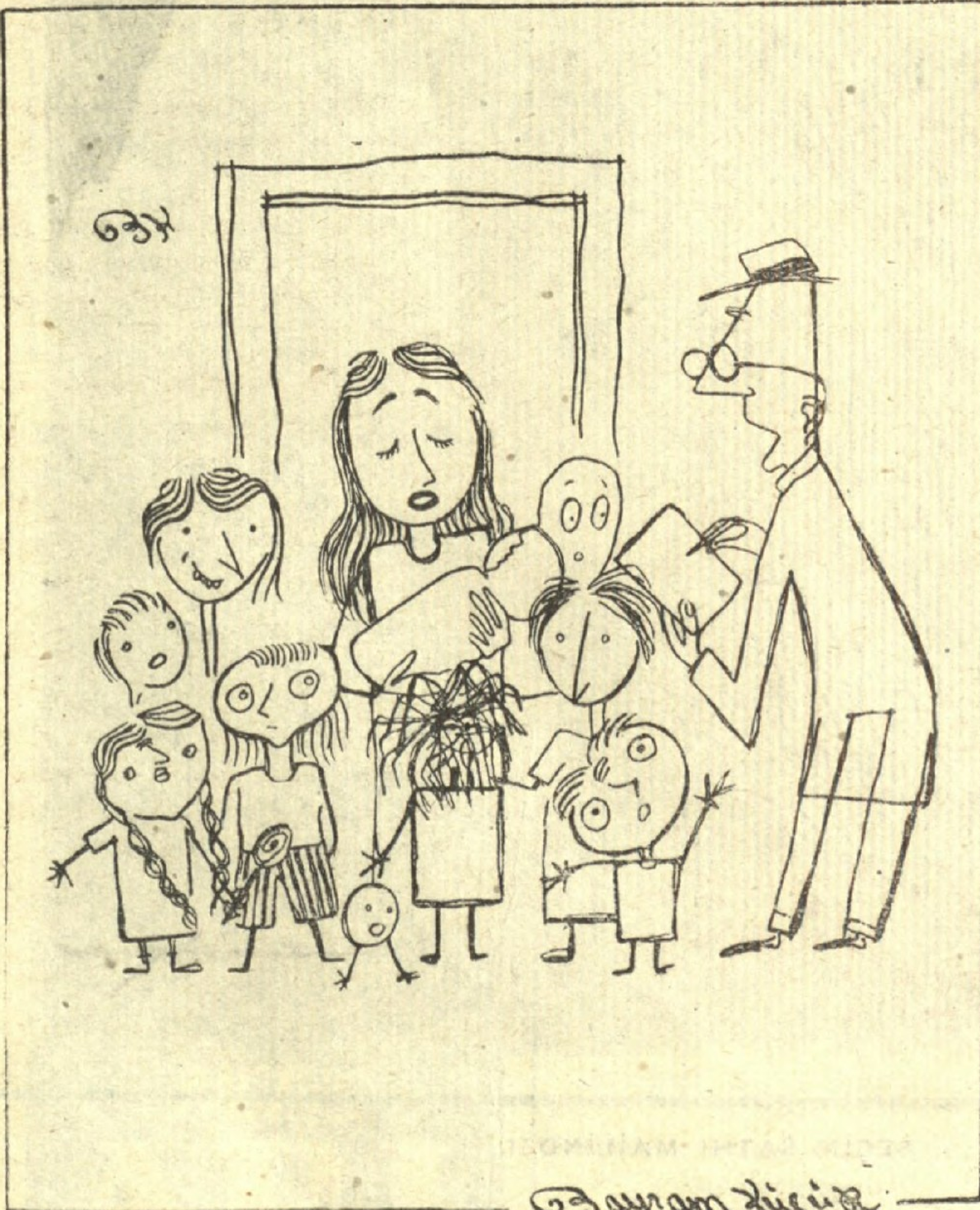
Karagöz — Neye böyle yapıyorsun, ikisi ortası gitsene!

Ratip Tahir — Olmuyor, çalıştığın gazetenin suyundan gideceksin. Yoksa, patron metelik koklatmaz!

Karagöz — Demek, hiç dostun kalmadı!

Gümrüklerde bekliyen mallar!..

— Kocanız ne iş yapar?
— Doğum mütehassısı!

MEMLEKETİMİZDE MAĞARALARDA KURULMUŞ KÖYLERDE YAŞIYANLAR VAR.. (Gazeteler)

«Tarihten önce vardık... Tarihten sonra varız!..»

Ratip Tahir — Kalmadı! Bir Ahmet Emin vardı, onu da böylece elden kaçırdık!

Karagöz — Eskidenberi kavgacı mısın?

Ratip Tahir — Öyleyim!

Karagöz — Bu halinden memnun musun?

Ratip Tahir — Ne diyeyim, bilmem ki! Zararını da gördüm, faydasını da! Bakalım, bu sefer nasıl olacak? Siz beni bırakın da, kendi işinize bakın. Mebus olursanız, elbise takımınızı şu terziye yaptırın. Sizi adama benzetir!

Karagöz — Ne elbise takımı?

Ratip Tahir — Mebus olunca, ilk işiniz bir kaç takım elbise yaptırmak olacak!

Karagöz — Mebusluğu bu arkamızdakilerle geçirsek olmaz mı?

Ratip Tahir — İmkânı yok, olmaz. Bu işin asıl takım taklavatı elbisedir!

Karagöz — Kaç takım elbise lâzım?

Ratip Tahir — İlk önce bir frak!

Karagöz — O da ne?

Ratip Tahir — Kenarları kesik, kuyruklu elbise!

Karagöz — Ne? Hani şu garsonların giydiği mi? İmkânı yok, onu arkama koyamam! Bir defa o kuyruğu bacaklarıma dolanir, yürüyemem. Sonra da kendimi maskara edemem!

Ratip Tahir — Giyeceksin!

Karagöz — Mecburî mi?

Ratip Tahir — Mecburi. Onu giymeden resmî davetlerden hiç birine gidemezsin. Kapıdan çevirirler.

Karagöz — Gitmeyiveririm!

Ratip Tahir — Olmaz, dedim ya, olmaz!

Karagöz — Aman Allahım, ben bütün hayatımda lâtadan, şalvardan başka şey giymedim. Bizim sokaktan o kıyafetle biri geçse, bütün mahalleli arkasına takılıp taşa tutar. Ben nasıl o kıyafete girerim? İnkılâpçılık demek buymuş ha! Amma da güç şeymiş be! Kaça bu kuyruklu elbise?

Ratip Tahir — Belki hatır için size yedi yüze yaptırırım!

Karagöz — Yedi yüz neye?

Ratip Tahir — Kuruş değil ya, lira elbet!

Karagöz — Çıldırdın mı, ev mi satın alıyoruz, bukadar para verilir mi ?

Ratip Tahir — Lâmı cimi yok, vereceksin! Sonra da bir silindir şapka lâzım!

Karagöz — Silindir dediğin nedir? Oturak şapka mı?

Ratip Tahir — Tam kendisi!

Karagöz — Bak, onu assalar, kafama koyamam! Ulan Hacivat, sinsi sinsi susuyor, neye ses çıkarmıyorsun! Sen mebusluk için bu kılığa girebilir misin?

Hacivat — Herkes giriyor, mecburiyse nè yapalım?

Karagöz — Vay münafık herif vay! Senin menfaat için girmiyeceğin kılık yoktur. Ben de senin gibi herifin peşine takıldım geliyorum ha... Vazgeçtim! Rahatından da, parasından da, dokunulmazlığından da, hepsinden vazgeçtim!

Ratip Tahir — Telâş etme, kolayı var! Silindir şapkayı başına giymez, elinde taşırsın!

Karagöz — Elimde de açıkta taşıyamam. Şöyle arkama saklarsam belki! Kaça?

Ratip Tahir — Yüz liraya!

Karagöz — Hacivat mebus ,olalım derken, çuldan, torbadan olacağız. Gel, bu işten vazgeçelim de İstanbula dönelim!

Hacivat — Karagözüm, bunları borç almıyacağız ki! Bize tahsisat verecekler, biz de o para ile alacağız!.

Karagöz — Olsun, ulan, günah değil mi? Verilen parayı başka yere sarfederim. Bu elbiselerin hepsi ne tutar?

Ratip Tahir — Anha minha, dört bin lirayı bulur!

Karagöz — Dört bin lira mi? Vallahi, billâhi bu parayı verdiğimi bizim karı duyarsa, mebus değil, Vekil olsam, başvekil olsam beni eve almaz. Kırk yıl sonra evim barkım yıkılır. Ayrı gayrı oluruz. Ben mebusluk için aile ocağıma incir dikemem! Hepsi senin olsun, ben geri dönüyorum!

Hacivat — (Karagözü yakasından tutarak) Nereye gidiyorsun? Gideceğin yer var mı?

Ratip Tahir — Telâş etme, Karagöz Çelebi. Bunun da kolayı var!

Karagöz — Bunun kolayı nedir?

Ratip Tahir — Yeni seçimde mebus olamıyanlardan kullanılmışını alırsın!

Karagöz — Kullanılmışını kaça alınır?

Ratip Tahir — O, seçimdeki yaprak dökümüne bağlı! Eğer umulduğu gibi olursa piyasa çok ucuzlar!

Karagöz — Kaça düşer!

Ratip Tahir — Dört bine, bine, beş yüze, iki yüz elliye, hattâ yüze bile alırsın. Karpiç babaya geldik. İstersen orada gözüne kestirdiğin mebuslardan biriyle şimdiden bir pazarlığa giriş!

— Yirmi altıncı faslın sonu —

AKBABACI

Staline Dair İki Fıkra

YAŞASIN STALİN

Doğu Berlinde, bir apartımanın kapısına alt alta ve sırayla şu cümlelerin yazılı olduğu görülmüştür:

«Geceyi parti toplantısında geçireceğim. Yaşasın Stalin! - Babanız»

«Beni gece yarısından önce beklemeyin. Merkezde çamaşır ütüliyeceğim. Yaşasın Stalin! - Ananız».

«Partide bu gece ideoloji hakkında konferans var, gelemiyorum. Yaşasın Stalin! - Oğlunuz».

«Apartmanda ne varsa götürüyorum. Yaşasın Stalin! - Hırsız»

ALLAHAŞKINA..

Adamın biri nehirde boğulmak üzere olan palabıyıklı birini kurtarmıştı. Kurtulan, minnettarlığını göstermek için ne yapacağını bilemiyordu. Nihayet:

— Dile benden ne dilersen... dedi, ben senin her istediğini yerine getirebilecek vaziyetteyim.

Adamcağız sordu:

— Ya... Kimsiniz?

— Stalinim...

Adamcağız hemen yalvarmağa başladı:

— Tek bir isteğim var, Allahaşkına sizi kurtardığımı kimselere söylemeyin!..

465

— Teessüf ederim, sen benim son nişanıma gelmedin...
— Unuttum şekerim... İnşallah ayrıldığın zaman tebrike gelirim!.

Peçe ve Çarşaf

Memur, masasından başını kaldırdı ve karşısında siyahlara bürünmüş upuzun bir kadın gördü. Peçe resmen yasak olduğu için yüzüne peçe koyamamıştı. Fakat buna mukabil siyah çarşafını yüzüne örtmüş, yalnız gözünün bir tanesile yükünün ancak parmak basılacak kadar bir yerini açık bırakmıştı. Lâkin memurun canı sıkılmıştı:

— Ne istiyorsunuz bayan? dedi.

Kadın bir el hareketile çarşafındaki deliği biraz daha küçülterek kırıttı:

— Bir istidam var da efendim... Onun arkasını kovalıyorum... Bizim dairelerde iş çıkmaz ki... Bukadar da inkılâp oldu...

Memur daha ziyade hiddetlendi:

— Bak maşallah her şeye aklın eriyor bayan, dedi, inkılâbın ne olduğunu da maşallah anlamışsın... Öyle ise bu halin ne?

Kadın da sertlendi:

— Halimde ne varmış?

— Daha ne olsun... Bu zamanda kendini umacıya, karakoncolosa çevirmişsin... Yüzünü saklamıya ne sebep var?

Münakaşa büyüyordu:

— Ne karışırsın bana, dedi, yüzümü nâmahrem erkeğe göstermek istemiyorum... Bu benim hakkım değil mi?

Memur da hiddetle yerinden kalktı:

— Yüzünü göstermek istemiyorsun ama, sen bir gözünle her kese bakıyorsun... Öyle ise ben de sana yüzümü göstermek istemiyorum... Kapa o çarşafındaki deliği bakayım...

İŞSİZLİK

Karıkoca, pencereden sarkmışlar, etrafı gözetliyorlardı. Bir aralık kadın kızdı:

— Yahu, dedi, şu bizim karşıki komşular ne işsiz güçsüz, âvare insanlar... Ne zaman pencereden baksam, onları pencerede görüyorum ..

FELÂKET

Mecdi, nefes nefese Halûk'un yazıhanesinden içeri girdi:

— Rezalet, dedi arkadaşına, rezalet artık bu kadarı... Gözümle gördüm...

Halûk, hayretle sordu:

— Neymiş o rezalet?

— Daha ne olacak? Karın ikimizi de aldatıyor...

— Yarım kilo makarna istiyorum...
— Açık mı olsun, paket mi? Kesme mi olsun, fiyonk mu? Sütlü mü, sütsüzmü? İrmikli mi, irmiksiz mi?
— Kurtlu olmasın da, nasıl olursa olsun!..

LOKANTADA

Patronu çağırdı, hiddetle çıkıştı:

—Bu artık rezalettir.

— Ne oldu bayım?

— Ne olacak. Bu tavuk on beş yaşında var.

— Nereden bildiniz?

— Dişten.

— Aman bayım, tavukların dişleri yoktur ki.

— Tavukların yok ama benim var.

DAHA İYİ YA...

Tımarhaneyi geziyorlardı. Sağlık Bakanı:

— Demek hastalar, normal insanlar gibi, böyle tramplenden birer birer yüzme havuzuna atlıyorlar? diye sordu. Ne iyi etmişsiniz de tımarhaneye böyle modern tesisler yapmışsınız...

Fahri Celâl, kemali tevazula öğündü:

— Bu daha birşey değil efendim, hele havuza su dolduralım, siz o zaman görün delilerdeki keyfi...

Sağlık Bakanı, bu cevaptan fevkalâde telâşa düşerek, o esnada tramplenden atlamak üzre olan bir deliye seslendi:

— Aman, atlama... meğer havuzda su yokmuş...

Hasta göz kırparak cevap verdi:

— Daha iyi ya... Ben de zaten yüzmek bilmem...

— Biraz makul ol sevgilim, eteklerin kısalıp kısalmıyacağı meselesi hallolunmadan nasıl giyinebilirim?..

YARDIMCI

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Celâl Yardımcı, gayet mütevazı bir adamdır. Bir gün telefonu açtı, Fazıl Ahmet Aykaç'a:

— Üstad, dedi, Şehir tiyatrosunun bu akşamki temsili için iki yer lûtfedebilir misiniz?

Fazıl Ahmet,,mutad nezaketiyle sordu:

— Kiminle şerefyâb oluyorum efendim?

— Bendeniz Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Celâl Yardımcı...

Fazıl Ahmet, ilk defa mutad nezaketini unuttu:

— Yağma yok beyim, dedi, o oyunu bana bir defa oynadılar, artık yutmam!...

YEŞİLAY

Yeşilay kurumunun kurucusu ve fahri başkanı Fahrettin Kerim, yıllık kongre münasebetiyle bir nutuk çekiyordu:

— Sigara içmeyin, diye söze başladı, çünkü içtiğiniz sigara sizi alkole, alkol de kadına sürükliyecektir...

Salonun nihayetinden bir ses duyuldu:

— Bu sihirli sigara ne marka üstad?

NASIL OLSA...

Kadıncağız hâmileydi. Hem de günleri sayılıydı. Doktor ancak tramvaya binebileceğini söylemişti. Uzun uzadıya bekledikten sonra Sirkeciden bir Edirnekapı arabasına bindi. Biletçi gelince:

— Edirnekapıya iki bilet ver. Bir tam, bir de çocuk için... dedi. Biletçi etrafına bakındı:

— Çocuk nerde?

— Daha doğmadı ama, biz gidene kadar nasıl olsa doğar...

— Yirminci baharımdayım...
— Yalan! Kırkıncı kışında!..

Yapmak mı, Yıkmak mı?

Biliyorsunuz, değil mi?.. Memleketimizde yapmak, yıkmakla başlar: Son misali, Türkiye Cumhuriyetidir: Osmanlı İmparatorluğu çöktükten sonra kuruldu!

E, demokraside öyle: Diktatörlüğün bahçesinde boy atıyor!

Şapka fesi yıktı, lâtin harfleri Arap harflerini... ve medreseler le tekkeler çöktükten sonradır ki, lâik olduk!

Şeriye mahkemeleri yıkılmadan medenî kanun yapılamazdı... Ve çarşaf içinde, peçe altında, hangi kadın için hürriyet, tutulmuş bir güneş kadar karanlık olmazdı ki?..

Belediyemizin yaptığı işlere ba kılırsa, bu değişmez bir tarihî kaidedir artık:

İşte sinemalar dâvası!

Evet, kömür dâvası, ekmek dâvası, buğday dâvası gibi, İstanbulda bir de sinema binaları dâvası var!

Plâjların, mavi ışıklı ve altın tuzlu kabineleri yerine, sinemaların levanta kokulu ve mücevher pırıltılı localarının açılmak üzere olduğu bir mevsimde, bunu konuşmalıyız elbet:

İstanbulun - zaten bu bir milyonluk insana az gelen - sinemalarından üçü, üç büyüğü üstünde, belediyenin kazması sallanıyor: Melek, İpek, Sümer sinemaları üstünde!..

Sebep?..

Sebep: Şehir Tiyatrosunun Tepe başındaki mahut Dram ve Komedi kısımları harap imiş.. Acaip!.. Yangın tehlikesine maruz imiş.. Acaip!.. Sanatkârların sıhhatine uygun değilmiş.. Yine acaip!..

Ayol, bu binalar, beş sene evvel, on sene evvel mamur idi de, şimdi mi harap oldu?..

Bu binalar, eskiden betondandı, gaz döküp kibrit çaksan ateş almazdı da şimdi mi beylik ormanlar gibi tutuşmağa âmada oldu?..

Bu binalar, dün, konforlu, ya-

— Mademki hapse girmeyi göze aldın, aptal gibi seçim nutku çekeceğine kasadan bir kaç yüz bin lira çekseydin ya!..

Eski Dost!

Meşhur sanatkâr Vasfi Riza doğma büyüme Suadiyelidir. Geçenlerde Suadiyede oturan eski mektep arkadaşlarından birine rastladı. İki dost hemen sarmaş dolaş oldu. Eski günleri yâdedip dururlarken adamcağız Vasfi Rizaya damdan düşer gibi:

— Vasficiğim dedi, dinim rabbena hakkı için her zaman aklımdasın, bütün ahbaplara gün aşırı sorarım, yahu derim, şu bizim bir Vasfi vardı, nerelerde görüyor musunuz. Hattâ birkaç kere de selâm yolladım almadın mı? Ne âlemdesin yahu? Duyduğuma göre maliyede imişsin, doğru mu?

Vasfi Riza eski dostunun bu yakın alâkasına karşı içini çekerek cevap verdi:

— Hayır cancağızım, şimdilik belediyedeyim.

YAZISIZ!..

— Bir de Şark illerinde okuma yok derler... Senelerdir şu yeni yazının canına okuyoruz ya!..

EV SAHİBİ

İki ahbap arasında:

— Geçen gece ben evde yokken hırsız girmez mi?

— Aman çok bir şey aşırmadı ya!

— Hayır be yahu, karım zavallı hırsızı ben zannetmiş, adamcağızı perişan bir halde hastaneye götürmüşler.

zın sıcağa, kışın soğuğa karşı tertibatlı, duşlu ve banyolu modern binalardı da şimdi de mi gayr-ı sıhhî «gece kondu - tiyatro» oldu?..

Haaa, Hamiyetin gümbür gümbür davul sesiyle diyecekler ki:

— Efendiii... Biz halk idaresiyiz! Biz vatandaşlarımızı sanatkârlarımızı elbet düşüneceğiz!.. Onların sıhhati, onların rahatı, onların saadeti!..

Malûm 14 Mayıs edebiyatı!.

Aman, a devletli beylerim, onun, o dediğiniz şeylerin bir tek yolu vardır: İstiklâl caddesinde, günde dört nöbet, halk efendimizle dolup boşalan sinemaları yıkmak değil, Taksim meydanındaki, yıkılmak için üzerinden nihayet bir kış daha geçmesini bekleyen Opera binasını yapmak!..

Üç sene, ulûfe dağıtır gibi, ocak, bucak gözdelerine maaş dağıtacağınıza, şu sanat âbidesini tamamlasanız olmaz mıydı?

Milyonlar istiyormuş!

Allah, Allah,.. Ya sinemaların yıkılıp tiyatro yapılması ne istiyor?.. Sevgili Şehir meclisi üyelerimizden hayır dua mı?!..

Nasıl, nefesi kuvvetli bir babaya okutup üfletsek olur mu, dersiniz?.

Ben, Atatürk inkılâplarından sonra, sihr-ü efsun'un yerini rakamlar aldığına inandığım için, size bu işin kabataslak bir hesabını vereyim mi?.

Efendim, belediyemiz, bu üç sinemadan, kira, vergi vesaire olarak yılda ne alıyor, bilir misiniz?,

1.000.000 lira..

Evet, bir milyon liradan fazla!.

Peki, bu üç sinemayı, bozup düzme bir tiyatro haline koymak için ne harcayacak?.

1.000.000 lira

Evet, bir milyon liradan fazla!.

Sayın Şehir meclisi âzaları... siz, mekteplerinizde hiç amâl-i erbaa, bugünkü deyimle toplama, çıkarma, çarpma, bölme okumadınız mı?.. Ve sen, benim sevgili Fahrettin Kerim Gökayım, çocukluğunda olsun, altın yumurtlayan tavuğun kesiliş masalını dinlemedin mi?.

ÇİMDİK

ÖDEŞMEK USULÜ

Avukat Sadi Rıza, daha bu kadar meşhur değilken bir gün küçük idarehanesine bir kadın girdi:

— Affedersiniz, dedi, bir çocuk evimin camını kırdı, ne yapayım?

— Babasına müracaat ederek cam parasını isteyin.

— Şu halde lûtfen bir lira veriniz, çünkü camımı sizin çocuk kırdı.

— Hay hay hamfendi, istişare ücreti üç liradır. Bir lirayı alıkoyarak iki lira takdim ederseniz ödeşiriz.

DAHA PAHALIYA MAL OLURMUŞ...

Başvekil Taleyran 18 inci Lui'ye kanunu esasî projesini okuyordu. Bir yerine gelince kıral sordu:

— Ne o, mebuslara maaş da mı verilecek?

— Tabii haşmetmeap!

— Bunu doğru bulmuyorum, mebusluk şerefli bir iştir. Meccanen yapılmalı.

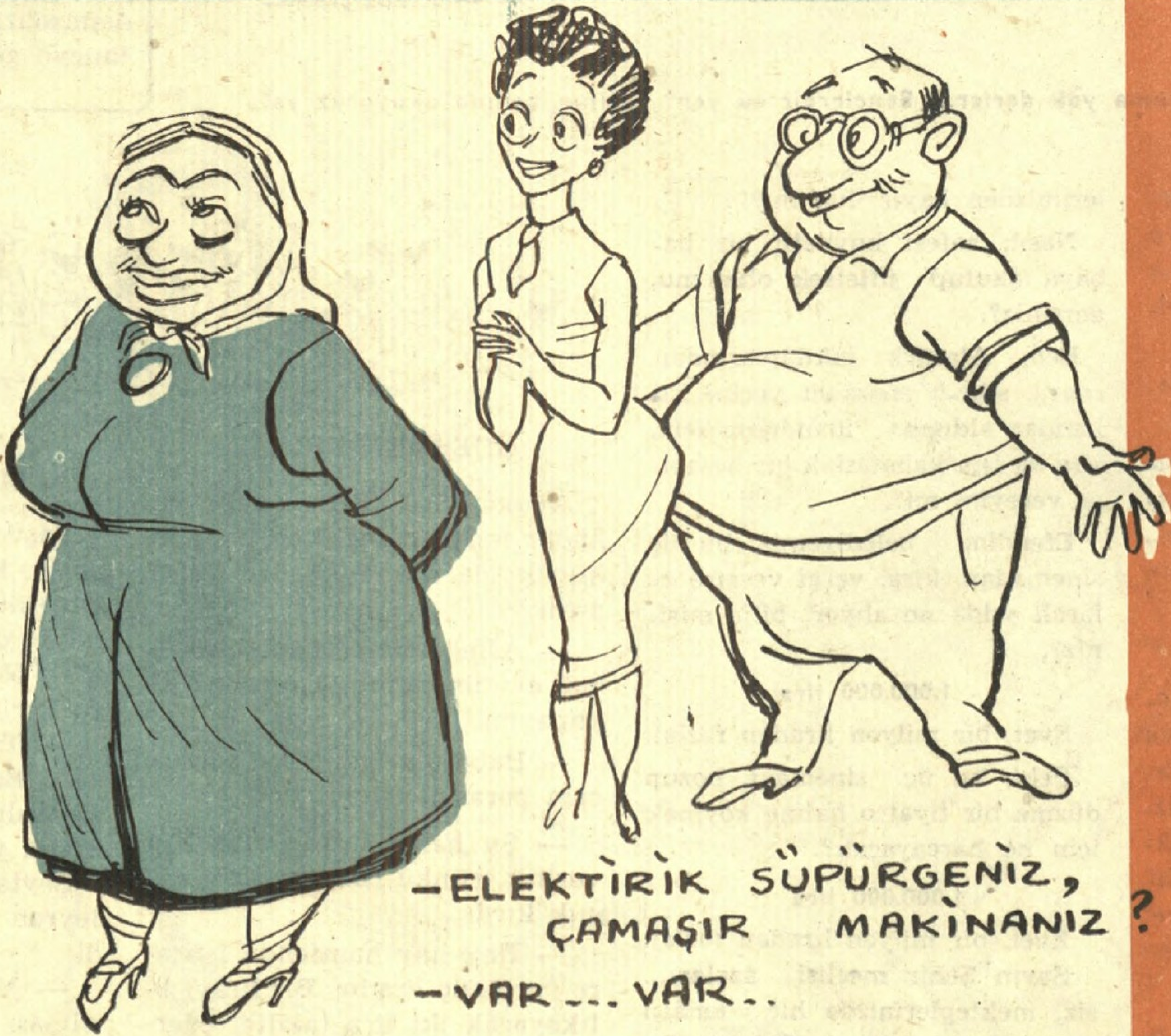
Şeytan gibi bir adam olan Taleyran yutkunarak cevap verdi:

— Meccanen mi? Meccanen olması millete daha pahalıya mal olur şevketlûm...

Yeni Dertlerimizden:

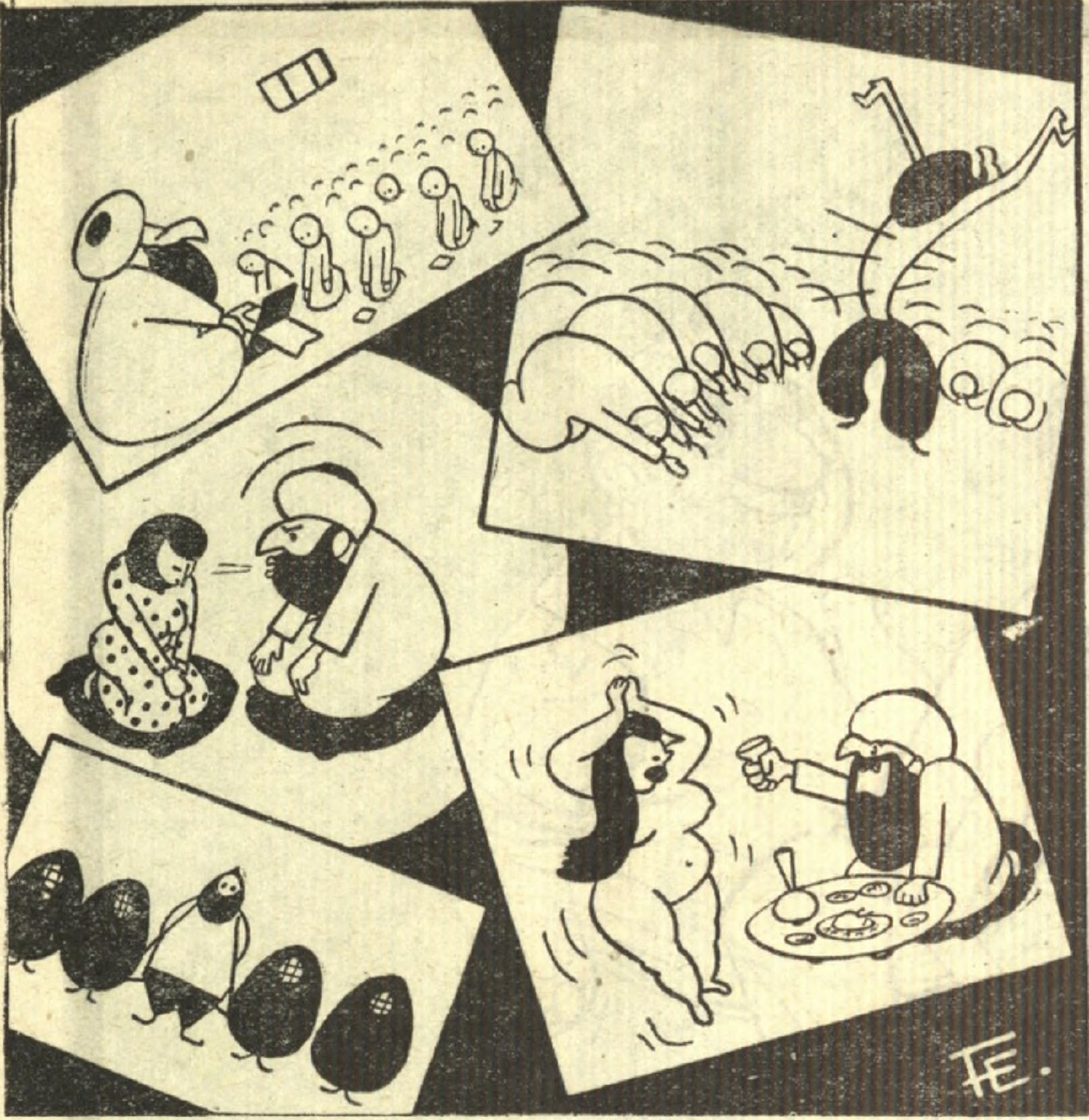

- BUZ DOLABINIZ?
VAR ....

KUMARINIZ,
VEREN MİSAFİRİNİZ?
DA VAR...

- EH... Bİ DE EVİN GÜÇÇÜK BEYİNİ
GÖREYİM DE HOŞLANIRSAM GALIRIM
— ! ?!!...

Hizmetçi !..

DOĞUDA...

BATIDA!..

Hikâye:

Hava Satışı

Mimar Kenan Tezol, gayet nazik, son derece çelebi bir adamdı. Ama zinhar bu görünüşe aldanıp da kendisine bir ev yaptırmağa kalkmıyasınız...Çünkü, elini veren, sonra mahkemelere de başvursa, imkânı yok kolunu kurtaramazdı. «Şirin dahi kasdetmesi câna gülerektir», diyen şair, sanki bu mısraı sırf onun için söylemiştir. Zira, Kenan Tezol'un öyle bir efendice, nezaketle gülümseyerek insana kazık atması vardır ki, canlar dayanmaz. Size çok ucuz görünen bir fiyatla ev yapmağı taahhüt eder, yüzde elli kâr edecekse o kârı mutlaka yüzde yetmişbeşe çıkarmanın kolayını bulur, altı aylık inşaatı beş senede tekmiller ve size teslim eder. Sonra, evinize girdiniz mi, yandınız. Birinci ay sıvaları, ikinci ay duvarları, üçüncü ay temelleri çatır çatır çatlar, şahrem şahrem yarılır ve siz, ilk sene sonunda evi yıktırıp yeniden yaptırmağa mecbur kalırsınız.

İşte Mimar Kenan Tezol, böyle allâk, dellâk ve düzenbaz bir sanatkârdır. Artık, hokkabazlığın bukadarına, müsaadenizle sanatkârlık diyebiliriz. Zira her mimarın elinden gelmez.

Lâkin, talihi mi tersine döndü, malını yüzüp bıçağını kemiklerine dayadığı kurbanların dan birinin mi ahı tutu; ne olduysa oldu. Mimar Kenan'ın da başına öyle bir iş geldi ki, sormayın. Herif açıkgözlükte şeytana külâhı ters giydirir ama, ömründe bir kere o da tongaya bastı.

Günün birinde, açıkgöz mimar Kenan, bir arkadaşiyle bir dağ satın alıp orasını mahalleleştirmek ve dört beş bin liraya mal edecekleri evleri kırkar, ellişer bin liraya satarak bir voli çevirip vurgun vurmak sevdasına kapıldı. Olur a... Şimdi ticaret âleminde ve taahhüt işlerinde bunu andıran ne dalavereler dönüyor. Ya devlet başa, ya kuzgun leşe... Ama bu defa kuzgun leşe konacakmış. Ne yapalım... Ticaret kanunları da, cinsiyet kanunları gibidir. Hangi kadını ne zaman tongaya bastıracağını en keskin tazanpur erbâbı dahi söyliyemez.

Mimar Kenan, dolandırıcılıkta kendisi gibi şöhret yapmış birkaç arkadaşına arazi almak istediğinden, lâkin bu araziyi hemen hemen bedavaya maletmek lâzımgeldiğinden bahsetti. Bunun üzerine haber ağızdan ağıza yayılarak aracılar türedi. Bir firma, Kenan'a Mecidiyeköyü civarında gayet ucuz ve mahalle olmağa elverişli arsalar teklif etti. Hazret araziyi görür görmez «Plâtin evler» mahallesi hakkında gazetelere geniş ilânlar döşemeğe başladı. Filhakika, Mecediyeköyü ile Beşiktaş arasında, geniş bir yamaç, Boğaz'a nâzır bir mahalle teşkil edecekti. Fiyat o kadar ucuzdu ki, Kenan, etekleri zil değil de çan çalarak tapu ile kadastro arasında mekik dokudu. Zaten bunlara hiç hacet yoktu. Toprak parsellenmemiş ama, çapı vesairesi muntazam olarak hazırlanmıştı. Derhal takrir verildi ve ön tarafı ana yolla, yanları şahsî emlâkle sınırlı, arkası duvar olan bu geniş arazi, çabucak satıcısının mülkiyetinden çıkıp Kenan'ın zimmetine geçti.

Tâbiri yanlış kullandım sanmayın. Zimmetine geçti, çünkü mâruf mimar, borcunu parayla ödiyecek kadar budala ve toy olmadığı için, elli bin lira kadar vermiş, kalanı için borçlanmış, bono imzalamıştı.

Buraya kadar söylemedik ama, acele bir ihtiyaç yüzünden bu araziyi satan kadın da, cidden çok cazibeli bir sarışındı. Kütür kütür bacakları, lâstik gibi beli, meyvalaşmış çehresiyle Kenana hayli iştiha açıcı görünüyordu. Bonoları kadın namına değil, tanınmış bir tüccar namına veren Kenan, güzel malsahibini nasıl olsa eline geçireceğine o kadar emindi ki...

Geniş ölçüde inşaata başlamadan evvel, para vurmak gerekiyordu. Para vurmak için de arazinin parsellenip kısmen satılması lâzımdı ki, Alinin parasiyle Velinin, Velinin parasiyle Hasanın evleri yapılsın ve arada Kenan da Allah ne verdiyse vursun...

Yüksek mimar, önce Kadastro'ya baş vurdu, arkadan da, daha evvel şöyle bir fikir sorduğu Prost, nâzım plânında ken di yerlerini aramak istedi. Orada vazifeli mühendisler arkadaşlarıydı. Elindeki tapu senediyle çapa baktılar. Bir daha baktılar, bir kere daha baktılar. Ondan sonra Kenan'ı yerinde donduran hükmü verdiler:

— Senin söylediğin yerde böyle bir arazi yok...

— Aman ,nasıl olur? dedi zavallı, elimde bâ tapu mutasarrıf olduğuma dair senet var, haritası, plânı var...

O zaman mühendisler düşünüp taşındılar, ölçüp biçtiler ve:

— Senin hak iddia ettiğin arazi başkasının malı. Arkası duvar, iki tarafı şahsî mülk, önü ana yol olan yer, o tarafta Ihlamur Parkı'na rastlıyor. Denize ve sabit âbidelere mesafesine nazaran öyle olması lâzım... Anlaşılan, sana verilen çapta tahrifat yapılmış. Kopye edilmiş ve edilirken de, bu arazi açılıp genişletilerek mevcut olmıyan bir yamaç, harita üzerinde var gibi gösterilmiş...

Elli bin lirası nakden giden Kenan, tabiî deliye döndü. Tapudan mahkemeye, mahkemeden temyize koştu ama, bu tahrifatın vaktiyle koğulmuş bir fen memuriyle meşhur bir arazi spekülâtörü tarafından yapıldığı sabit oldu. Heyhat ki, bu isbat ve şahitlik. Kenan'ın paracıklarını geri getiremedi. Uğradığı felâketle az buçuk heyheylenen yüksek mimarı tedavi altına aldılar. Bu gülünç faciayı işiten kurbanları ise:

— Oh olsun kerataya, dediler, havadan yaşamayı öğrensin. Bu dünya etme, bulma dünyasıdır!...

— Hikâyeci —

ESKİ TÜRK MİZAHINDAN

Kibar Uşak

Vaktile bir efendinin tembel bir ayvazı varmış. Adamcağız sessiz bir adam olduğu için hizmetçisinin tembelliğine göz yumar, fazla üstüne düşmezmiş. Fakat yüzsüz ayvaz, efendisinin bu müsamahakârlığını suiistimâl etmeğe başlamış. Nihayet bir sabah ayvazın, ayakkabılarını bir gün evvelki çamurile önüne çvirdiğini görünce kabından taşmış:

— Sen artık haltediyorsun! diye bağırmış. Bu ne kepazelik! Eğer iş görmeğe niyetin yoksa kendine bir ayvaz tut!

Ertesi günü bir de bakmış ki kahvesini tanımadığı yabancı bir adam getiriyor. Derhal el çırpıp ayvazı çağırır:

— Ulan... Bu da kim?

Ayvaz sırıtmış:

— Dün emretmiştiniz, işlerinizi gördürmek için kendime bir ayvaz tuttum!

Efendi nüktedanlıktan hoşlanırmış, gülüp hoş görmüş.

Ayvazın ayvazı bu suretle vazifesine devam etmiş. Esasen haylaz olan ayvaz da işi büsbütün haylazlığa vurup efendinin semtine uğramaz olmuş.

Bir gün ,efendi, hilâfı mutad eski ayvazının kahve tepsisile içeri girdiğini görünce:

— Bu ne? demiş, hani senin ayvaz?

Herif yine sırıtmış:

— Efendim... O da haylazlığı ele aldı... Bir başkasını buluncaya kadar bir kaç gün ben idare edeceğim!

İMKÂNI YOKMUŞ...

Bıçkın Ömer, sarhoşlukla bir haneye taarruz fiilinden mahkemeyi boyladı. Taarruz ettiği iddia edilen evin sahibi izbandut gibi bir adamdı. İkide bir yerinden fırlıyor, Ömeri boğazlıyacakmış gibi hareketler yaparak söyleniyor. Ufak tefek bir delikanlı olan Ömer bu hareketler karşısında karşısında büzüldükçe büzülüyordu.

Nihayet hâkim sorguyu kâfi gördü. Ömere:

— Haydi bakalım, dedi, kendini müdafaa et.

Ömer içini çekip dâvacısına yan yan bakarak cevap verdi:

— İmkânı yok reiz bey, karakolda sustalımı aldılar.

HAYDİ KAÇALIM

Çocuklara dost olmakla tanınmış eski bir çocuk mecmuacısı olan Rakım Çalapala, bir gün yeni taşındığı Levend'deki evinden çıkmış, giderken, küçük bir çocuk gördü. Oğlan, bir kapının ziline yetişmeğe çalışıyordu. Çalapala'nın babalığı tuttu:

— Dur küçük, dedi, sana yardım edeyim... Görüyorsun ya, senden daha uzunum...

Ve, zili uzun uzun çaldı. Çocuk, hemen onun ceketine yapıştı:

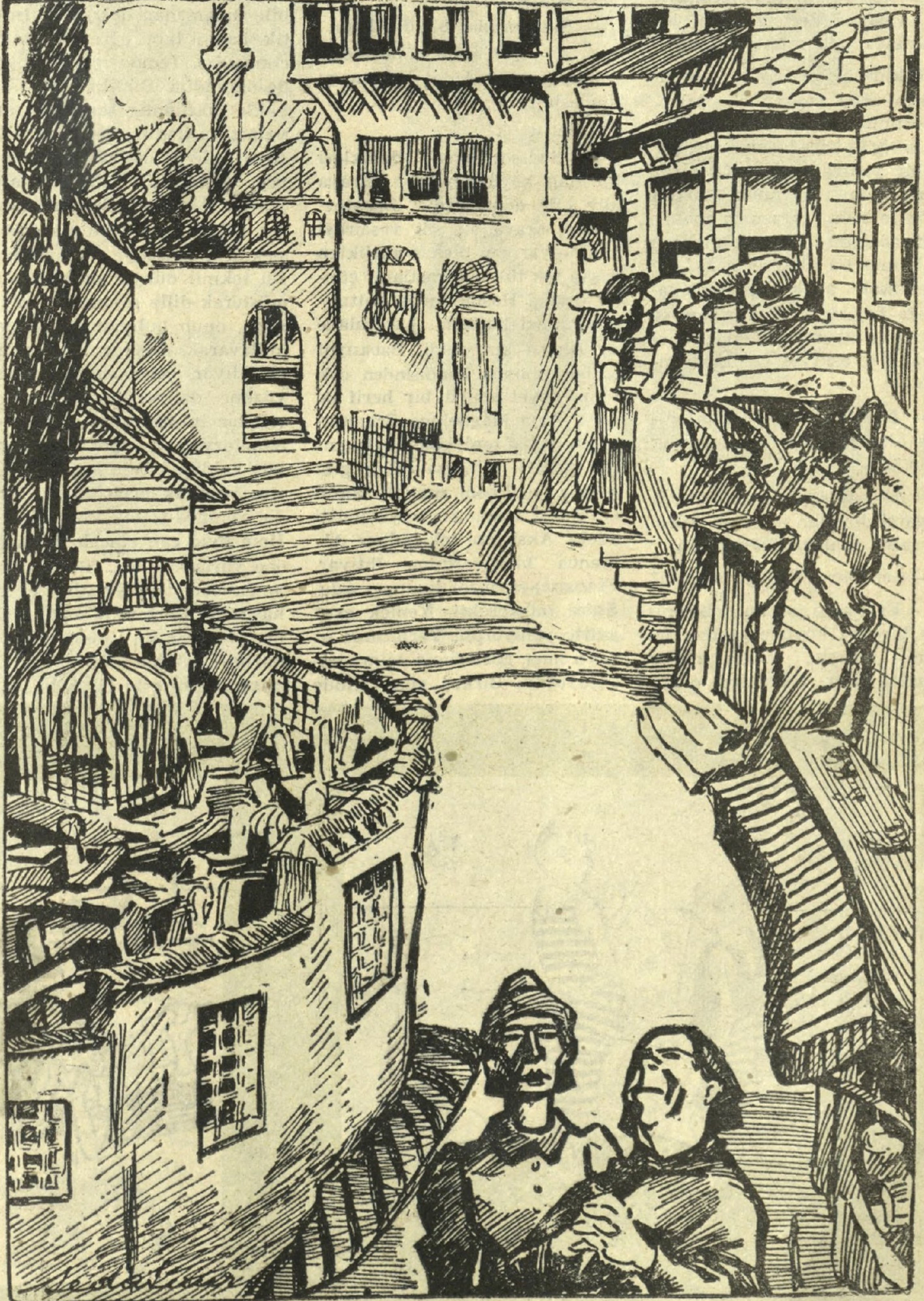
— Hadi amca, dedi, çabuk şimdi kaçalım...

TEDBİR DE TEDBİR HA!

Evine hırsız girdikten sonra evhamlı olmuştu. Bir gece misafir gelen ahbabı yatağını yere sermiş görünce meraklandı, sordu:

— Yahu, karyolanın suyu mu çıktı,

— Hırsız altına saklanamasın diye, yatağı yere serdim.

PATLICAN HİKÂYESİ :

Eski saraylı — Efendimiz beni kendi imamına vermişti... Öyle güzel, öyle güzeldim ki, adamcağız, duvağımı açar açmaz bayılmıştı...

Diğer bayan — Desene saraylı hanımcığım, hem hünkârbeğendi, hem imambayıldı!..

Dünya Mizahından

Başbelâsı!

André Albert - Albert

Montmartre kahvelerine şimdi yalnız seyyahlar değil, tekmil Paris, gençliği de iltifat etmeğe başladı. Yani kibarlar ve zenginler de... Biz, âvare muharrirler için yepyeni ve çeşitli mevzu kaynağıdır oraları. Hoş her zaman öyleydi ya? Çünkü kimi isterseniz oralarda bulabileceğiniz gibi, istemediklerinize dahi tesadüfünüz pek muhtemeldir.

Miskin miskin Koka-kola'mı içerken, epey zamandır ortalarda görünmiyen eski dostum Paul Darandès'le karşılaşıverince, hiç mi hiç yadırgamadım. O, biraz şaşıracağımı, boynuna sarılıp hayretle sevinç arasında mekik dokuyacağımı umuyor olmalıydı ki, benim bu heyecansızlığımı muhakkak artık egzistansiyalistliğe boyun eğdiğim mânasına aldı ve somurttu. Çünkü, Paul Darandès, eski bir epiküriyendir.

— Nerelerdesin? dedim, ölmüş ölmüş dirilmişsin dediler senin için...

— Ah kardeşim, diye içini çekti, gerçi dirildim ama, az kalsın bu sefer sahiden ölüyordum.

— Sen Davos'ta değil miydin?

— Evet ama, ordan daha küçük bir dağ köyüne geçtim. İsviçre, bilirsin, sanatoryomlar memleketidir. Sıhhatimi oraya borçluyum. Lâkin az kalsın beni öldürüyorlardı...

— Orada mı?

— Evet, orada. Bir düelloda...

— Ay, İsviçre'de hâlâ düello yapılıyor mu? Anlat kuzum şu işin aslını...

Anlattı:

— Swissergarten dedikleri bir dağ köyündeydim. Buraya köy bile denemezdi. Sanatoryomla, oraya ait süt vesaireyi temine yarıyan birkaç çiftlikten başka tek tük eve rastlanır çünkü orada. Hastahaneye yattığımın ikinci haftası, hârikulâde bir Alman kızı geldi. Babasıydı galiba, yanında kendisinden çok yaşlı, gayet sinirli bir herif de var... Ama Magdelena Schauptmann, şeffaf teni, gök mavisi enfes gözleri, bilhassa billûr gibi sesiyle, değil beni, oradaki bütün erkekleri tamamen büyülemişti âdeta. Aksi gibi tek kelime Almanca bilmiyordum. İhtiyar, Fransızcayı güzel konuşuyordu. Sofra müşterekti. Yemek ayni saatte yeniyordu. Yerlerimiz uzaktı ama, gözlerimiz daima buluşuyordu. Birkaç gün içinde dost olduk. Bu tâbir sana garip görünmesin. Tek kelime konuşmadan, hattâ tanışmak imkânını bile bulamadan dost oluvermiştik. İsmini tabii öğrenmekte gecikmedim. Tedavi için geldiğini de öğrendim. Bir iki kere, kayakla çıktığımız zaman, ona yalnız rastladım. Çat pat fransızca anlıyor, lâkin konuşamıyor, yalnız tatlı tatlı gülümsüyordu. Aklıma dahiyâne fikirler geldi. Kıza ilânı aşk edebilmek için musikiye başvurdum. Bu tekmil dünya insanları için müşterek dille salondaki piyanoda, onun bulunduğu saatleri kollayarak, meşhur aşk şarkıları çalıyor, çalarken de mahsus yüzüne dalıyordum. İhtiyarın tek bir iptilâsı vardı: Eskrim. Sanatoryomun spor salonunda, boş kaldığı bütün saatleri eskrim yaparak geçiriyordu. Orada, yenmediği tek kul kalmadı. Hem öyle can alacak noktalardan vuruyordu ki... Bir iki defasında ben de seyrettim: evvelâ hasmının flore veya kılıcı tutan bileğine, ondan sonra da kat'i darbeyi kalbine indiriyordu. Rivayete göre eski bir askermiş...

Günler geçtikçe sabırsızlığım artıyordu. Paris'teki durumumu bilirsin. Elimden uçanla kaçan kurtulmaz. Nihayet kıza, o yaştaki genç kızların hoşuna gidebilecek bütün muharrirlerimizi hatırlıyarak son derece ateşli bir aşk mektubu yazdım ve ertesi sabah için, Mont-Amore'ye çıkan yolun başında randevu verdim. Mektubu bizim kısma bakan şvester'le yolladım. Ertesi sabahı nasıl iple çektiğimi tahmin edersin. Sahiden de, sabah karanlığında, onların şvester'i geldi, bana bir zarf verdi. Açtım: üç satır. Dünya başıma yıkıldı zannettim. Mektup şuydu: «Efendi, karıma verdiğiniz randevuya maalesef gelemiyeceğini bildirmekle beni vazifelendirdiğinden, yarın sabahtan itibaren inşallah sanatoryomda karşılaşmamamızı temenni ederim». Kızın fransızca bilmediğini hesaba katmamak yüzünden, mektubu babası zannettiğim kocası okumuş. Tabii palas pandıras oradan çıkmak icabetti...

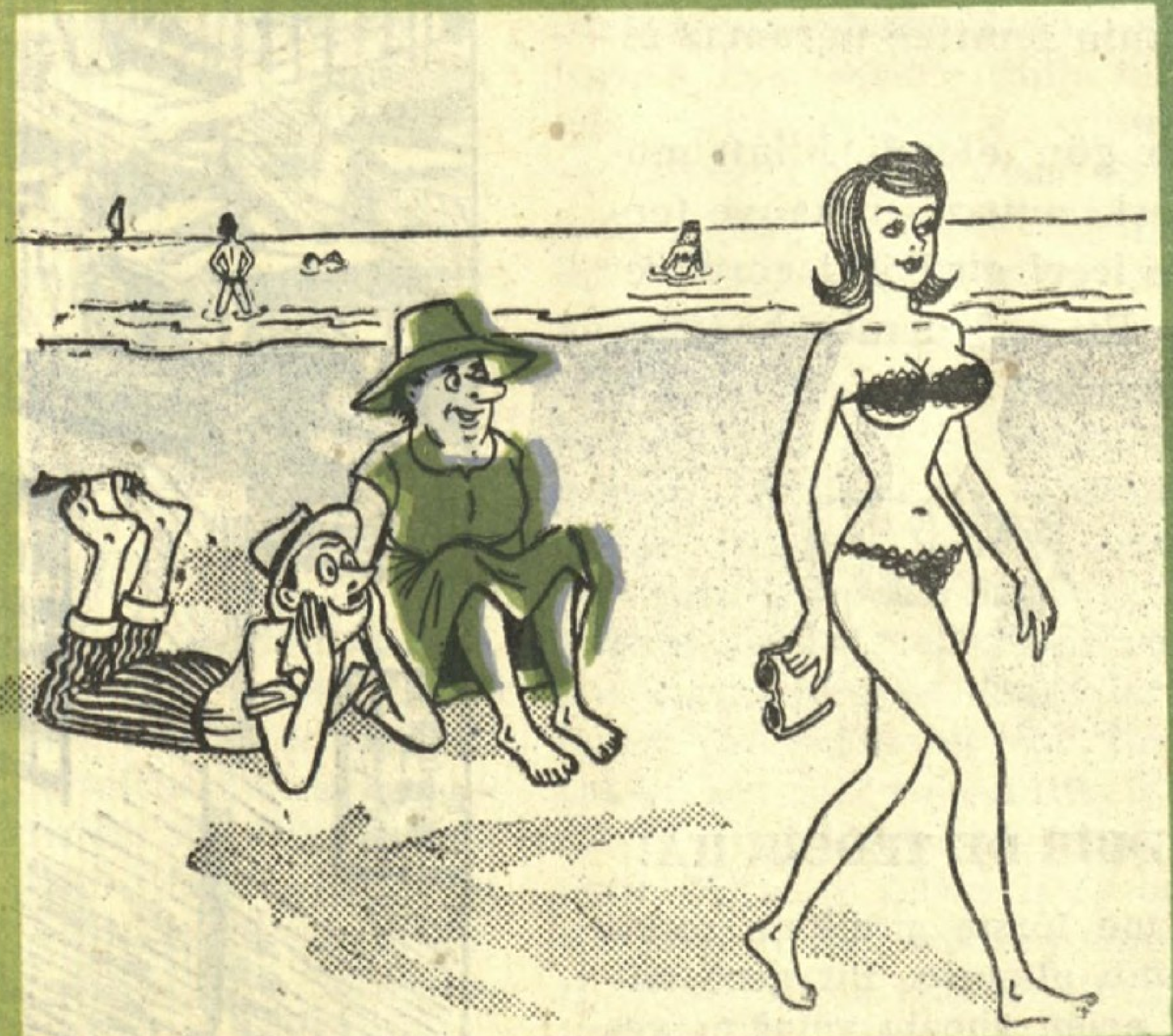
— Peki ama ,sen bana düellodan bahsetmiştin...

— Ha... düello... tabii düello filân olmadı. Herif beni koğunca oralarda tutunamazdım va. Kalsaydım da düelloya davet etseydi ne halt ederdim? Düello olmadı ama, korkusu yetti de arttı bile!

ESKİ KİBARLAR :

— Buyurunuz efendim!..
— Rica ederim, önce siz buyurunuz efendim!..

— Sen onun giyimli haline bakma... Çıplak görsen hayal sukutuna uğrarsın!..

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

— Karıcığım, biraz daha sağa... Arkadaki manzara iyi görünsün!...

— Fou Rire —

— Sana «geliyorum» diye telgraf da çekmiştim...

— Yaaa... Ben de telgrafı almayınca şikâyet ettim. Bey posta müfettişi imiş, tahkike geldi!..

— İl Travaso —

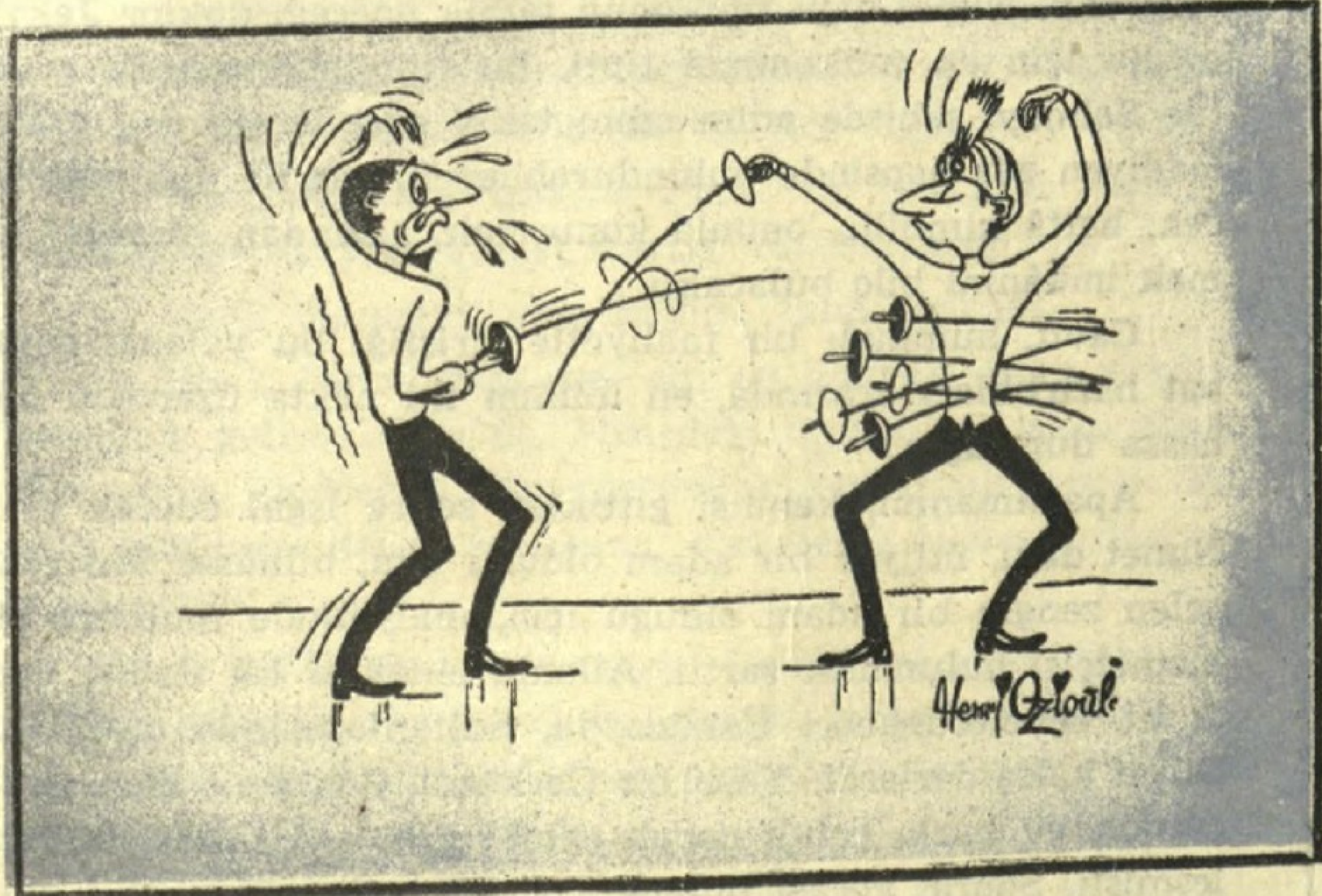
YAZISIZ!..

— Le Rire —

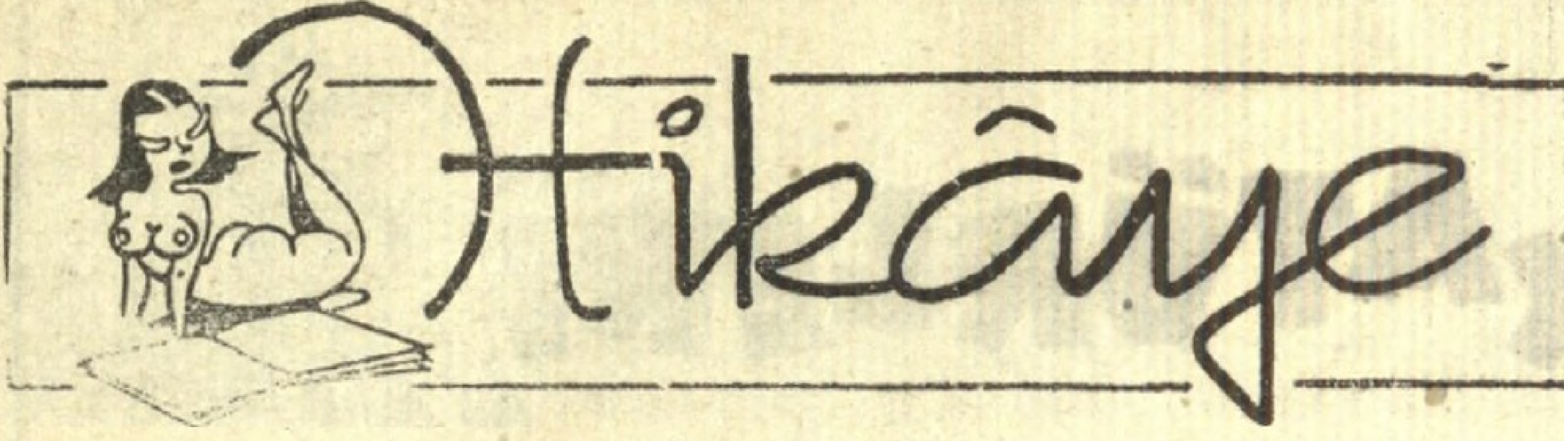
— Affedersiniz, yüzüğüm buraya mı düşmüş acaba?..

— Le Rire —

HİNTLİ FAKİRİN DÜELOSU!

— France Dimanche —

Aksırık

— Eski bir Çin hikâyesi —

Pasifik Okyanusunda hüküm süren şiddetli bir fırtına, kıçına Dizel motoru takılmış bir yelken gem'sini Çin sahilndeki kayalıklardan birine atmıştı.

Bu geminin yükü, topun ilk icadı seneleriden yadigâr yarım düzüne top, elli mavzer tüfeği ve yirmi sandık cephane idi.

Geminin tamiri epeyce zamana muhtaçtı ve bunun için bir hayli materyel ve işçi lâzımdı. Fakat ne çare ki, geminin kasasında bunların bedelini Çinlilere ödiyecek para yoktu. Sonra gemicilerin kumpanyası da bitmişti. Bu da kaptanı uzun, ve derin düşündüren bir mesele idi.

Kaptan Çinlilerle bir pazarlığa girişti:

— Size malımızı satalım, dedi, uğurlu eşyadır. Hakkınızda hayırlı olur. Buna mukabil siz de bizim gemimizi tamir edersiniz ve anbarlarımızı afyonla doldurursunuz.

Bu alış veriş Çinlilerin işine geldi. Barutu kendileri icat ettikleri ve en ince Avrupa ipek lileri içinden iplik geçirecek derecede yaman sanatkârlar oldukları halde nedense bu barutu kullanacak âletleri yapamışlardı.

Yalnız kaçakçı gemisinden alınacak silâhları kullanacak meselesi vardı ve bu hakikaten bir meseleydi.

Kaptan dedi ki:

— Yolcularımız arasında bir eski general vardır. Harp yapmak ve bu silâhları kullanmak hususunda emsali olmayan bir dehâdır. Milletini, devletini bilmiyorum, şimdiye kadar hep yabancı memleketlerde mütahassıs olarak harbetmiş ve hangi memlekete mensup olduğunu kendi de unutmuştur. İsterseniz, onu da münasip bir ücretle muayyen bir zaman için kiralarsınız.

Çinliler bu tekliften memnun oldular ve harp levazımını general ile beraber sahile çıkardılar.

General derhal teşkilâta başladı ve az zaman içinde bir ordu meydana getirerek üç haftada talim ve terbiyesini ikmâl etti.

Bu teşkilâttan sonra Çin artık bir askerî devlet olmuştu. Her gün altı topla ve elli tüfekle silâhlı askere sokaklarda mızıka ile geçit resmi yaptırılıyor, şehirler donatılıyor, mütehassıs kumandanın atının aya kbastığı yerler, atılan bukketlerden, çiçek tarlası oluyordu. Evet, silâh, asker, kumandan her şey tamamdı. Yalnız düşman yoktu. ve bunu tedarik etmek, Çinlilere silâh tedarikinden daha uzun görünüyordu.

★

Diplomatlar uzun uzadıya müzakereelrden sonra halka şöyle bir beyanname neşrettiler:

— Her gün bir takım kuşların hudutlarımızdan geçtiği, müsaademiz olmadan şehirlerimiz üzerinde dolaştığı ve bazan damlarımız üzerine pislediği görülüyor. Bu, komşu devletin bir tecavüzüdür. Derhal harp ilân ederek bu saygısızlara hadlerini bildirmek bizim için bir borç olmuştur. Haydi ahali vazife başına.

Davullar, borular vesaire ile seferberlik ilân edildi, nutuklar verildi, dualar okundu ve ordu günün birinde alkışlar arasında şehirden çıktı. Az gitti, uz gitti, dere tepe düz gitti ve üç ay sonra komşu devlet hududuna vararak düşman askerine karşı saf larını kurdu.

Avrupalı mütehassıs kumandan hemen bütün mütehassıslarda âdet olduğu üzere, memleket dilini bilmiyordu. Bunun için yanına bir tercüman yâver verilmişti. O meselâ soldan çark, emrini vereceği zaman bunu tercümana söylüyor ve yaver bağırıyordu:

— Çin, çan, çu...

Kumandan yavaş yavaş bu emirleri öğreniyor ve arasıra tercümanına ihtiyaç görmeden cep defterine bakarak; Çin, si; Ti, tu, çi, Çan çu - gibi kumandaları bizzat verdiği oluyordu.

Nihayet muharebe sabahı gelmişti. Kumandan erkenden uyandı. Topçular toplarının başına geçtiler, tüfekliler mavzerlerini doldurdular; piyadeler kılıçlarını çektiler ve emire hazır oldular.

Ufukta yavaş yavaş seher aydınlıkları belirmiye başlamıştı. Biraz sonra ortalık tamamen aydınlanınca kumandan dürbünle uzaklara baktı ve düşmanın he-

Dönmiyen Yolcu

Nakleden: Hamdi VAROĞLU

Bununla beraber, yemeğin sonuna kadar, yine ümidini kaybetmemeğe çalıştı. Karşılıklı bağlı bulundukları şartlar, ikis'ni de, sabahtan akşama kadar yalan, söylemeğe mecbur ediyordu. Cavide karşı olan durumlar, yalansız yaşamalarına imkân bırakmıyordu. Selma, belki de kocasına yalan söylemek mecburiyetinde kalmıştı da kendisine hakikati söyliyecekti.

Belkide. Fakat yemekten sonra, bir ara ikisi yalnız kaldıkları zaman bile Selma onun bu ümidini gerçekleştirecek bir söz söylemedi.

Cavit, o gece sabaha kadar uyku uyuyamadı. Seyahat fikri ilk defa olarak o gece zihnine girmişti. Ertesi sabah, bu tasavvuru mânasız buldu. O günün akşamı, aklı tekrar bu düşünceye takıldı. Mevsim, Temmuz başıydı. O tarihten 3 ay sonra da kararını kat'î olarak vermişti. Her gün biraz daha çoğalan, her gün yeni sebepler eklenerek sayısı gitgide artan feci şüpheler içinde yaşamaktansa, bu şüphelere son verecek çareyi, velev en amansız da olsa, hemen tatbik etmek daha doğruydu.

Senelerdenberi yalan içinde yoğruluyordu. Mümkün olduğu kadar az yalan söylemeğe gayret etmiş, yalana baş vurmak zorunda kaldıkça tiksintiler duymuştu. Şimdi, ayni yalanın, suç ortağı tarafından kendi aleyhine tatbik edildiğini görüyordu.

Ne bahasına olursa olsun hakikati öğrenecekti. Öğrenmek mecburiyetindeydi.

Belki de yanılıyordu. Belki de şüphelerinin kökü bir hayalden, bir vehimden ibaretti. Ama vehim de olsa, mademki zihnine bir defa saplanmıştı, onu oradan söküp atmak lâzımdı.

★

Cavit, plânını çok inceden inceye hazırladı.

Mısır seyahati bir maskeden ibaretti. Mısırda onu bekleyen bir işi yok değildi. Fakat nihayet, bu işini orada bir avukata vekâlet vermek suretile de takip edebilirdi.

İlk düşündüğü şey, apartımanını muvakkaten bırakıp İstanbulun uzak bir semtinde, kendisini aramak kimsenin aklından geçmiyecek bir yerde birleşmek oldu. Bir nevi doktor Jekyll rolü oynıyacaktı. Sonra, bu rolü oynamak için, apartımanından bile ayrılmağa hacet kalmadığını düşündü. Mısırdaki Nimet dayı tipi, onun tatbik edeceği doktor Jekyll oyunu için en mükemmel tipti. Bu tipi benimsemek suretile Selmayı şehirde adım adım takip edebilecek, onu mütemadiyen göz hapsinde bulundurabilecek, yanına yaklaşabilecek, hattâ kimbilir, onunla konuşmak, ağzından itiraflar almak imkânını bile bulacaktı.

Cavit, hummalı bir faaliyetle giriştiği bu yalancı seyahat hazırlıkları arasında, en mühim iki nokta üzerinde bilhassa durmuştu.

Apartımanını, kendisi gittikten sonra işgal edecek olan Nimet dayı, ihtiyar bir adam olduğu için, bilhassa Mısırdan gelen zengin bir adam olduğu için, maiyetinde mutlaka bir hizmetçisi bulunması şarttı. Ailenin emektar bir dadısı vardı ki, senelerdenberi Üsküdarda, Sultantepesinde otururdu. Dilşat kalfa derlerdi. Yaşlı bir Çerkezdi. Çok genç iken çırak çıkmış, ev bark, çoluk çocuk sahibi olmuş, Üsküdarda yerleşmişti. Sonra, kocası ölünce, çocukları da aile sahibi olup kendi başlarına birer ev açınca, Dilşat kalfa yapayalnız kalmıştı.

Cavit, plânının tatbikatına geçince, ilk iş olarak, bir gün

nüz uykudan uyanmamış olduğunu gördü.

Fırsat bu fırsattı. Kumandan ateş emrini verdiği gibi altı top hep bir arada tüfeklerle beraber patlıyacak, piyade hücum edecek, düşman yarım saat içinde müzmahil olacaktı. Ve bunun hakikaten yarım saat içinde bitmesi lâzımdı. Çünkü hava rutubetliydi, ihtiyar kumandan burnunun içinde gıcıklanmalar hissediyordu. Bu bir nezle başlangıcıydı. Bir ayak evvel karargâhına dönüp ayaklarını hardallı suya koyması için bu zafer lâzımdı.

Defterini çıkardı, sabah karanlığında «ileri» ve «ateş» kumandalarının Çincesini araken birdenbire şiddetle aksırdı: Hap-şu... Hap-şu...

Fakat bu hap-şu sesi işitilir işitilmez orduda bir feryat koptu, topçular toplarını bırakarak haykırarak kaçmıya başladılar. Bozgun o kadar dehşetliydi ki, önünü almıya imkân yoktu. Düşman ordusu bu seslerle derhal uykudan uyandı ve «fırsat bu fırsattır» diyerek hücuma başladı. Artık bütün ordunun kılıçtan geçmesi çocuk oyuncağı demekti. Bereket versin kaçanlar öyle gidiyorlardı ki, arkalarından süngülerin değil, top güllelerinin bile yetişmesine imkân yoktu.

Yaverile beraber düşmana esir düşen kumandan şaşkın bir haldeydi. Yaverine:

— Ne olduk, dedi.

— Bir emirle bizi mahvettiniz. Esir düşmeseydiniz sizi memlekette kurşuna dizerlerdi.

Kumandan gözlerini daha ziyade açtı:

— Ben mi? Ne yaptım?

— Daha ne yapacaksınız... Hap-şu, Hap-şu diye ricat emri verdiniz. Hap-şu Çince (durma kaç) demektir.

Papağan

— Fırçanın üstünde uzun bir saç teli var... Söyle, buraya giren yabancı erkek kim?..

GÖRMÜŞ GEÇİRMİŞ!

Delikanlı doğuşundan utangaçtı. Bir yabancının yanında iki kelimeyi bir araya getirip söyliyemezdi. Hele bayanların önünde âdeta nutku tutulurdu. Fakat ne çare ki, komşunun esmer güzeli kızına tutulmuştu. Kız da müsamahakâr davranıyordu. Bir gün salonda yalnız kaldılar. Mahçup oğlan kekeliyerek:

— Af buyurunuz, dedi, o kadar güzelsiniz ki, şüphesiz şimdiye kadar bir çok gençler sizi kucaklamak için yalvarmışlardır.

Genç kız bütün safiyetiyle şu cevabı verdi:

— Hayır, bunu ilk defa sizden işitiyorum, ötekiler hep söylemeden kucaklarlar...

MESELEDİR YANİ

Konuşuyorlardı. Birisi başını iki tarafa sallıyarak:

— Beni dinleyin, dedi, bir erkeğin bir kadınla arkadaş olmasını kafam almaz. Arkadaşlık erkek erkeğe olur. Kadınların sade şeriki cürümleri vardır.

Dilşat kalfayı görmeğe gitmişti. Kadın, senelerdenberi yüzünü görmediği Cavidi büyük bir sevinçle karşıladı.

— Buyurun, velinimet zadem. Hoş geldiniz, Sizi hangi rüzgâr attı böyle, efendiciğim!

Çetrefilliğini kaybetmiyen diliyle, eski zaman konak terbiyesi icabı, modası geçmiş kelimelerle konuşuyordu.

Cavit, vakit kaybetmemek için, hemen sadede girmişti.

— Kalfa, senden bir ricam var, dedi.

— Emret sultanım.

— Bir kaç ay, meselâ beş altı ay, tekrar çalışabilir misin?

Dilşat kalfa, bu teklifi biraz hayretle karşılamıştı.

— Ne gibi çalışma, velinimetim?

— Korkma, öyle yorucu bir şey değil. Benim apartımanda oturacaksın, arasıra toz almaktan ibaret ev temizliği, bir de bekçilik. Yemek pişirme falan yok. Yemek lokantadan hazır gelecek, ortalık işine de kapıcı Fatma hanım bakacak.

— Bukadarını yaparım, beyzadem. Artık yaşlandım, fazlasını göze alamam, ama bu bir şey değil.

— Peki, teşekkür ederim. Şimdi bu bekçiliği kime yapacağını söyliyeyim. Nimet dayıyı tanırsın, değil mi?

— Nasıl tanımam, efendiciğim, tabiî tanırım.

— İşte o Nimet dayı, beş altı ay kalmak üzere yakında İstanbula geliyor. Ben de, Mısırdaki bazı işleri takip etmek için oraya gideceğim. Apartımanımı ona bırakıyorum. Burada oturduğu kadar sen onun ufak tefek hizmetlerine bakıvereceksin.

Dilşat kalfa heyecanlanmıştı. Gençliğini, eski günlerini, Cavidin ailesinin debdebeli devrindeki muhteşem konak hayatını gözünün önüne getiriyor, o günleri bir kere daha yaşayacakmış gibi, seviniyordu.

— Memnuniyetle, efendiciğim, dedi. Ne zaman emrederseniz hazırım.

— Nimet dayı şimdi çok ihtiyar. Kendisini uzun zamandanberi görmedim. Ama biraz huysuzlaşmış, Top atsan duymıyacak kadar kulakları sağır olmuş diyorlar. Artık kusuruna bakmazsın.

— Zararı yok, paşacığım, ben de ihtiyarım. O da benim kusuruma bakmazsa, altı ay, nasıl olsa otururum. Hem, eski efendilerimin huylarına alışık olduğum için yadırgamam..

— Nimet dayı on gün sonra, burada kalfa. Sen haftyaya gel. Beni belki burada bulamıyacaksın, o zamana kadar hareket etmiş olurum. Fakat kapıcı kadın tenbihlidir. Anahtarı ondan alır, apartımana girersin. Ben bundan tez iyok, Nimet dayıya mektup yazıp hizmetine senin bakacağını haber veriyorum. Buna ayrıca memnun olacağına da eminim.

İkinci mesele, mektup meselesiydi. Cavit bunu da, Kahiredeki Türk elçiğinde bulunan bir arkadaşı vasıtasiyle halletmişti. İstanbuldan uçak postasiyle göndereceği zarfları, oradan tekrar postaya verip İstanbula göndertmek suretile, Selma ile mektuplaşacaktı.

İlk bakışta hayli çapraşık gibi gözüken bu plânın, ârızasız işliyeceğine Cavit emindi.

★

Bir buçuk, hattâ iki sene oluyordu. Selma, kendisini Ruhinin kolları arasına, iki sene evvel bir mayıs günü bırakmıştı. O tarihtenberi de bu genç adamı, gitgide artan bir ihtirasla seviyordu.

Hayattaki mevkii belirsiz, faaliyeti bulanık bir gençti Yaşayış tarzı itibariyle, o zamana kadar, hiç bir kadına manevî bir rabıta ile bağlanması fırsatı çıkmamıştı. Karşısında Selmayı bulunca, kendi muhitinden büsbütün başka ve yüksek bir cemiyete mensup bu kadının, faaliyeti bakımından kendisine çok faydalı olabileceğini çabucak sezmişti.

Cavidin, yine Turhanlarda akşam yemeğine davetli olduğu bir akşamdı. Oraya gittiği zaman saat sekizdi. Fakat, Selma evde yoktu. Turhan:

— Neredeyse gelir, demişti. Kadıköyüne, Şahinde hanımlara gitti.

(Devamı var)

477

Dünya Karikatürleri

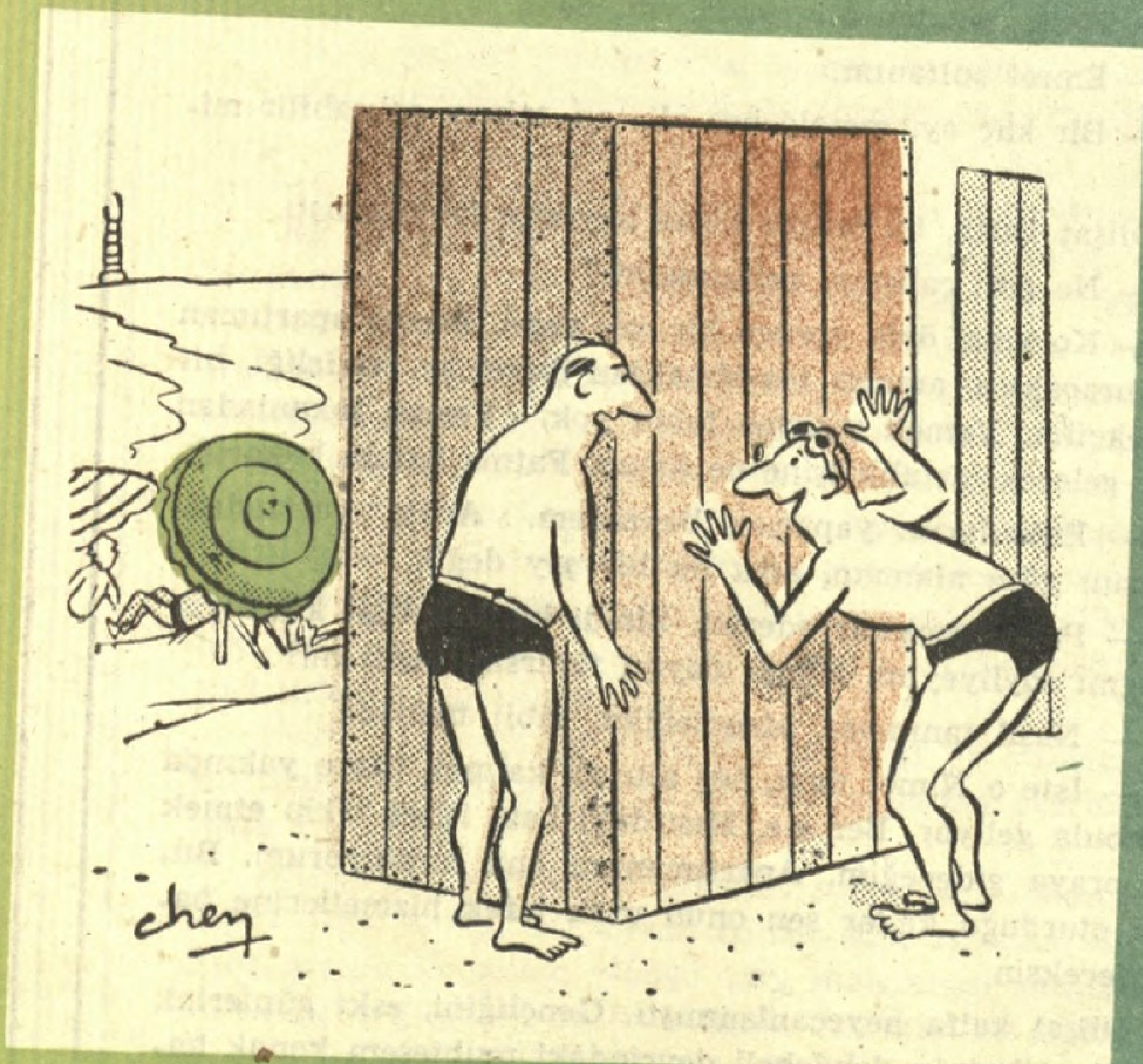
YAZISIZ!..

— İl Travaso —

— On dakikaya kadar gelmezsen beklemem... giyinirim!..

— Fou Rire —

— Yahu müsaade et, biraz da ben seyredeyim...
— Değmez, içerdeki karın!..

— France Dimanche —

Plus qu'un savon de toilette notre nouveau

Kremli

PURO

Prix de vente à Istanbul

1 LIVRE

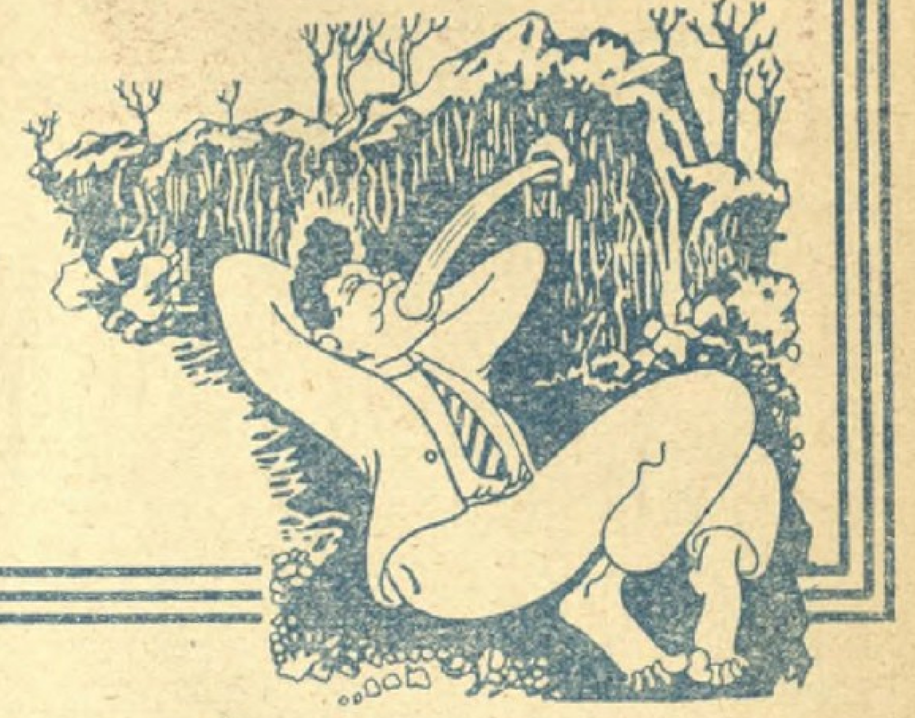
est un véritable produit de beauté essentiel pour la propreté et l'éclat de votre teint.

EMPLOYEZ TOUJOURS

PURO

LE BON SAVON DE TOILETTE. IL EST 100 % PUR.

Suyu membaından iç!

Daima taze ve lezzetli olduğunu bildikleri içindir ki tecrübeli insanlar ekmeğin üstüne ve pastaları için yalnız SANA margarini kullanırlar.

SANA, Türkiye'nin en modern ve en sıhhî fabrikasında, sâf nebatî yağlar ve pastörize sütten imal edilen bir tabii gıda maddesidir.

SANA çok besleyici olduğu için bir enerji kaynağıdır, bol miktarda A ve D vitaminlerini ihtiva eder.

Tatlılarınızı SANA ile hazırlayınız, hem lezzetli olur hem daha hafif olduğu için hazmı de kolaydır. SANA aynı zamanda ucuzdur. 250 gr.lık bir paket 90 kuruştur.

Al..ye..ve anla

Sana

kahvaltılık margarini

1 kilo SANA'ya
20.000 U.I. Vitamin A
1.000 U.I. Vitamin D
ilâve edilmiştir.
U.I. Unite Enternasyonal

Grafika

ÜNİLEVER-İŞ TÜRK LİMİTED ŞİRKETİ BAKIRKÖY-İSTANBUL

Deniz Yollarının

Lüks, Konforlu, temiz vapurları

Sür'at ∗ Konfor ∗ Leziz yemek bakımından

En müşkilpesent yolcuları dahi memnun eder.

Her hafta

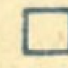
Akdenizin bütün limanlarına muntazaman seferler..

T. C.
Ziraat Bankası

Tasarruf Hesapları

1953 ikramiyeleri yekûnu

1.000.000 Lira

15 EV, 4 TRAKTÖR

ve dolgun para ikramiyeleri.

İkramiye kazanmıyan yerler için ayrı keşideler.

Akbaba

Korsan — İtiraz yok!... En yağlı parça reisindir!...

480

14 Eylül 1953